

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 58 0 P 089141 19 Spp
Sarajevo, 11.12.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Mostaru za rješavanje spornog pravnog pitanja od 15.11.2019. godine, na osnovu odredbe člana 61d. stav (2) Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta (Službeni glasnik BiH broj 66/12 i 40/14), u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 11.12.2019. godine donio je sljedeću:

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda u Mostaru za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj 58 0 P 089141 19 P 2 koje glasi:

- da li je sud obavezan i po službenoj dužnosti odlučivati o ništavosti ugovora o korištenju stanja s obzirom na odredbe člana 3., člana 4. stav (2) i stav (3) i člana 11. stav (3) ZOSO, koji ga nesporno čine ništavim i stjecanje stanarskog prava po takvom ugovoru osporiti jer ZOSO doslovno utvrđuje da ništavi ugovori i stjecanje stanarskog prava suprotno tom Zakonu ne proizvodi pravno dejstvo,
- da li je sud u obavezi odlučiti o ništavosti takvog ugovora (i stanarskog prava kao posljedice ništavosti) ukoliko se zainteresirana strana pozove na tu ništavost i odredbe člana 3. stav (2) ZPP-a u vezi sa članom 109. stav (1) ZOO-a.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Mostaru je dopisom od 15.11.2019. godine dostavio ovom sudu zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja pokrenut po prijedlogu tužene Federacija BiH, Vlada F BiH u predmetu broj 58 0 P 089141 19 P 2.

Iz sadržaja zahtjeva slijedi da pitanje koje tužena postavlja je proisteklo zbog neslaganja tužene sa stavom tužitelja da prostorije koje je koristio tužitelj imaju svojstvo stana, jer iste po tuženom čine prostorije kolektivnog stanovanja za smještaj pojedinca (član 4. stav (2) Zakona o stambenim odnosima), zbog čega da Odjel za društvene djelatnosti Grada Mostar nije mogao donijeti rješenje broj 04-23-13/2001 od 03.10.2001. godine kojim je potvrđeno da je tužitelj nositelj stanarskog prava na predmetnom stanu.

Iz stanja spisa, koji je dostavljen uz zahtjev, proizilazi da u ovoj pravnoj stvari tužitelj Zorana Bilić protiv tuženih F BiH, Vlada F BiH i Grada Mostar, uz sudjelovanje umješaća na strani prvotužene Hotel Mostar doo Mostar, potražuje naknadu štete za uništeni stan, temeljeći svoj tužbeni zahtjev na tvrdnjama da je osnovom Ugovora o korištenju stana Ev. br. 205201 od

01.09.1991. godine zaključenog sa Preduzećem Dom tužitelj postao nositelj stanarskog prava na stanu u Mostaru u ulici Tvrtka Miloša broj 17. (raniji naziv A. Šantića broj 21.), da je Odjel za društvene djelatnosti Grada Mostara donio Rješenje Dj. broj 04-23-13/2001. od 03.10.2001. godine kojim je potvrdio da je tužitelj nositelj stanarskog prava na dvosobnom stanu površine 86 m² u stambenoj zgradi u ulici A. Šantića broj 21., da ima pravo na povrat stana i stupanje u posjed tog stana bez ikakvih ograničenja kada stan bude obnovljen, da se predmetni stan nalazio u dijelu zgrade – objekta Hotela Hercegovina izgrađen na k.č. br. 1271 up. u z.k. ul. br. 794 k.o. Mostar vlasništvo tužene Federacija BiH, da je tužena kao investitor u 9. mjesecu 2010. godine po odobrenju drugotuženog Grada Mostar izvršila rušenja Hotela Hercegovina i predmetnog stana, da se tužitelj u više navrata obraćao tuženim radi trajnog rješenja stambenog pitanja, da tužiteljev zahtjev nije prihvaćen, da je tužitelj ostao bez doma i mogućnosti da mu se stan dovede u funkcionalno stanje, pa kako je ponašanjem tuženih njegov stan uništen, smatra da tužitelju pripada pravo na naknadu, radi čega predlaže da se obvežu tuženi da solidarno isplate tužitelju na ime naknade materijalne štete iznos od 189.200,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.03.2011. godine pa do isplate, uz naknadu troškova parničnog postupka.

Kao razloge zbog kojih se Općinski sud u Mostaru obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, taj sud navodi da zahtjev dostavlja samo zato što je sporno pravno pitanje inicirano od stranke, pritom smatrajući da se ne radi o spornom pravnom pitanju jer ne postoji veći broj predmeta iste vrste po istom pravnom osnovu, nego samo taj predmet, zbog čega je izostalo i sopstveno tumačenje istog od strane suda.

Odredbom člana 61a. stav (1) ZPP-a propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Prema odredbi člana 61b. stav (1) ZPP-a zahtjev iz člana 61a. stav (1) ovog zakona treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja. Sud će uz zahtjev priložiti i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja. Zahtjev se ne dostavlja strankama na izjašnjavanje.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP-a propisano je da će Vrhovni sud Federacije BiH odbaciti kao nepotpun ili nedozvoljen zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Kako je u konkretnom slučaju prvostepeni sud dostavio zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja, samo zato što je inicirano od strane tužene F BiH, pri tom smatrajući da nema spornog pravnog pitanja, zbog čega je izostalo i sopstveno tumačenje istog od strane suda, jer sud u svom izjašnjenju iznosi svoj stav da se ne radi o spornom pravnom pitanju jer se istim ne traži tumačenju pravne norme kao neodređene, neprecizne, nejasne, sporne, nego razrješenje samog predmeta spora, pa se može zaključiti da tužena postavljenim pitanjem ustvari traži potvrdu za svoj stav o primjeni materijalnog prava, pri tom ne dovodeći u pitanje pravo značenje pravne norme, a što je zakonom propisan uslov za postupak rješavanja spornog pravnog pitanja pred Vrhovnim sudom Federacije BiH, iz čega slijedi da je zahtjev Općinskog suda nepotpun.

Sporno pravno pitanje koje se postavlja Vrhovnom sudu Federacije BiH mora biti od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta i odnositi se na tumačenje pravne norme kao neodređene, neprecizne ili nejasne, a istim se ne može tražiti razjašnjenje činjenica iz

konkretnog predmeta spora kako to tužena čini postavljenim pitanjem, zbog čega i nije ispunjen uslov po odredbi člana 61a. stav (1) ZPP-a, da bi se u ovoj pravnoj situaciji postavljenom pitanju dalo karakter spornog pravnog pitanja od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta.

Zbog toga je Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH, primjenom odredbe člana 61c. stav (1) ZPP, a u vezi sa članom 61b. stav (2) ZPP, zahtjev Općinskog suda u Mostaru za rješavanje spornog pravnog pitanja iz procesnih razloga odbacio kao nepotpun.

Predsjednica Građanskog odjeljenja

Zdravka Grebo-Jevtić, s.r.